

T.C.
ANKARA
17. DARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2020/986

KARAR NO : 2021/53

DAVACI : TMMOB ELEKTRİK MÜHENDİSLER ODASI
VEKİLLER : AV. NURAY ÖZDOĞAN
(e-tebligat adresli)
AV. SANEM KÜÇÜKARZUMAN
(e-tebligat adresli)

DAVALI : REKABET KURUMU BAŞKANLIĞI (e-tebligat adresli)
VEKİL : AV. Ü. DUYGU BATUR - Aynı yerde

DAVANIN ÖZETİ : Davacı şirket tarafından, hakkında başlatılan soruşturma üzerine 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesinin ihlal edildiği gerekçesiyle aynı Kanun'un 16/3. maddesi uyarınca 253.486,82 TL idari para cezası ile cezalandırılmasına ilişkin, 30/12/2019 tarih ve 234294-110.01.04-E.15520 sayılı yazı ile tebliğ edilen Rekabet Kurulu'nun 26/12/2019 tarihli ve 19-46/791-345 sayılı kararının; davalı idarenin yetkisi dışında hareket ettiği, 4054 sayılı Kanun kapsamında bir tebliğ olmadığı, soruşturmanın usulüne uygun yürütülmediği, isnat edilen suçlama ile ilgili somut bilgi ve belge bulunmadığı, yerinde inceleme yetkisinin usulüne uygun kullanılmadığı, idarenin lemin sebep, konu amaç ve yetki yönlerinden hukuka aykırılık teşkil ettiği, idari para cezası miktarının mevzuata ve hakkaniyete aykırı olarak hesaplandığı iddia edilerek iptali istenilmektedir.

SAVUNMANIN ÖZETİ : Dava konusu idarenin lemin ilişkin soruşturmanın yasa da belirlenen süre ve usulde yapıldığı, 4054 sayılı Kanun'a göre davacı odanın tebliğ niteliğinde olduğu, 6235 sayılı Kanun'da asgari ücret tespitine ilişkin herhangi bir düzenleme bulunmadığı halde ilgili yönetmelikler ile kanunda bulunmayan düzenlemeler getirildiği, bu düzenlemelerin rekabeti kısıtlayıcı nitelikte olduğu, ilgili yönetmeliklerin iptali için yargı yoluna başvurulduğu, hukuka uygunluğunun mahkeme nezdinde kesinleinceye kadar 4054 sayılı Kanun'un uygulanması gerektiği, idari para cezasının miktarının yasal düzenlemeler uyarınca belirlendiği, ihlale konu yönetmeliklerin 5 yıldan beridir kullanılıyor olması nedeniyle ceza miktarının bir kat artırılarak uygulandığı, dava konusu idarenin hukuka uygun olduğu ileri sürülerek davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Ankara 17. Daire Mahkemesince duruma ilişkin önceden belirlenen ve taraflara duyurulan 19/01/2021 gününde duruma davacı vekili Av. Nuray Özdoğan'ın geldiği, davalı idare vekili Av. Duygu Batur'un geldiği görüldü, taraflara usulüne uygun söz verilip açıklamaları dinlendikten sonra duruma maya son verilip dava dosyası incelenerek gereği görüldü:

Dava, davacı şirket tarafından, hakkında başlatılan soruşturma üzerine 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesinin ihlal edildiği gerekçesiyle aynı

T.C.
ANKARA
17. DARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2020/986

KARAR NO : 2021/53

Kanun'un 16/3. maddesi uyarınca 253.486,82 TL idari para cezası ile cezalandırılmasına ili kin, 30/12/2019 tarih ve 234294-110.01.04-E.15520 sayılı yazı ile tebli edilen Rekabet Kurulu'nun 26/12/2019 tarihli ve 19-46/791-345 sayılı kararının iptali istemiyle açılmıştır.

4054 sayılı Kanun'un 1. maddesinde, Kanun'un amacı, mal ve hizmet piyasalarındaki rekabeti engelleyici, bozucu veya kısıtlayıcı anlama, karar ve uygulamaları ve piyasaya hâkim olan teebbüslerin bu hâkimiyetlerini kötüye kullanmalarını önlemek, bunun için gerekli düzenleme ve denetlemeleri yaparak rekabetin korunmasını sağlamaktır. 3. maddesinde; teebbüslerin belirli amaçlara ulaşmak için oluşturdukları tüzel kişilikler ile haiz ya da tüzel kişilikli olmayan her türlü birlikler teebbüs birliği olarak tanımlandıktan sonra, Yasa'nın "Rekabeti Sınırlayıcı Anlama, Uyumlu Eylem ve Kararlar" başlıklı 4. maddesinin birinci fıkrasında, "Belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğurabilecek nitelikte olan teebbüsler arasında anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemleri hukuka aykırı ve yasaktır." kuralına yer verilmiş ve maddenin devamında bu hallerin özellikle neler olduğu sayılırken mal ve hizmetlerin alım ya da satım fiyatının, fiyatı oluşturan maliyet, kar gibi unsurlar ile her türlü alım yahut satım artlarının tespit edilmesinin ve mal veya hizmetin arz ya da talep miktarının kontrolü veya bunların piyasadaki belirlenmesinin hukuka aykırı ve yasak hallerden olduğu belirtilmiştir. 20. maddesinde mal ve hizmet piyasalarının serbest ve sağlıklı bir rekabet ortamı içinde teebbüsün ve gelişiminin temini ile bu Kanun'un uygulanmasını gözetmek ve Kanun'un kendisine verdiği görevleri yerine getirmek üzere kamu tüzel kişilikli idari ve malî özerkliğe sahip Rekabet Kurumunun tekkil edildiği düzenlemesi getirilmiştir. 27. maddesinde ise, Rekabet Kurulu'nun görev ve yetkileri belirlenmiş olup, maddenin (a) bendinde, bu Kanun'da yasaklanan faaliyetler ve hukukî işlemler hakkında, başvuru üzerine veya resen inceleme, araştırma ve soruşturma yapmak; bu Kanun'da düzenlenen hükümlerin ihlâl edilmesinin tespit edilmesi üzerine, bu ihlâllere son verilmesi için gerekli tedbirleri alıp bundan sorumlu olanlara idari para cezaları uygulamak Kurul'un görevleri arasında sayılmıştır. Anılan Kanun'un 16. maddesinin ikinci fıkrasında ise, 4. maddede yasaklanmış davranışları gerçekleştirdikleri Kurul kararı ile sabit olanlara, bir önceki malî yıl sonunda oluşan ve Kurul tarafından saptanacak olan yıllık gayri safî gelirinin yüzde onuna kadar para cezası verileceği hükmü konulmuştur.

4054 sayılı Yasanın "Tanımlar" başlıklı 3. maddesinde, teebbüslerin belirli amaçlara ulaşmak için oluşturdukları tüzel kişilikler ile haiz ya da tüzel kişilikli olmayan her türlü birlik teebbüs birliği olarak tanımlandığından ve kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarına ili kin olarak herhangi bir istisnaya yer verilmediğinden, davalı TMMOB'un 4054 sayılı Yasa uygulamasında teebbüs birliği sayılması gerektiği açıktır. Teebbüs birliklerinin Rekabetin Korunması Hakkında Kanuna tabi olabilmesi için özel hukuk veya kamu hukuku tüzel kişilikli olmaları ya da kanunla veya iradi olarak kurulmuş olmaları da önem taşımaktadır.

Ancak, kanunla kurulmuş olan oda veya birlik gibi kamu tüzel kişiliğine sahip olan meslek kuruluşları teebbüs birliği olarak kabul edilmekte ise de, bu kuruluşların kendi görev alanlarına giren yasa maddelerinin verdiği kamusal yetkilerin kullanılmasından kaynaklanan karar ve uygulamalarından dolayı 4054 sayılı Kanun'a tabi olmadıkları, uyuşmazlık konusu kararların oda veya birliğin görev alanına giren Yasa kapsamında değerlendirilmesi durumunda bu kararların mevzuata ve hukuka uygunluğunun, bu kararlara karşı açılacak iptal

T.C.
ANKARA
17. DARE MAHKEMES

ESAS NO : 2020/986

KARAR NO : 2021/53

davalarında incelenmesi gerekti i, dolayısıyla bu tür durumlarda Rekabet Kurumunun 4054 sayılı Kanun uyarınca inceleme yapma ve karar tesis etme yetkisinin bulunmadı ı yargısal kararlarla kabul edilmi tir. (Danı tay dari Dava Daireleri Kurulu'nun 11/03/2004 günlü, YD tiraz No:2004/93 sayılı, 11/02/2010 günlü, E:2008/1881 ve 27/03/2008 günlü, YD tiraz No:2007/774 sayılı kararları.)

Bununla beraber, yasayla kurulmu olan oda veya birlik gibi kamu tüzel ki ili ine sahip olan te ebbüs birliklerinin, yasayla verilmi görevlerinin dı nda tesis ettikleri herhangi bir yasal yetkiye dayanmayan karar ve uygulamalarının ise 4054 sayılı Yasa kapsamında kabulü gerekmektedir. Dolayısıyla, bir te ebbüs birli i, kurulu yasasında ve ona ba lı olarak çıkarılmı mevzuatta kendisine açıkça verilmeyen bir yetkiyi kullanarak rekabeti sınırlayıcı bir karar almı ise, böyle bir durumda, söz konusu kararın rekabeti sınırlayıcı olan herhangi bir te ebbüs birli i kararından farkı olmayacaktır. Bu durumda, Rekabet Kurulu'nun böyle bir kararlarla ilgili olarak, te ebbüs birli i aleyhine do rudan soru turma açıp rekabeti ihlal etti i sonucuna ula ması halinde cezalandırma yoluna gidebilece i ku kusuzdur.

Öte yandan, Anayasanın, "Yönetmelikler", ba lıklı 124. maddesinde; ba bakanlık, bakanlıklar ve kamu tüzel ki ilerinin, kendi görev alanlarını ilgilendiren kanunların ve tüzüklerin uygulanmasını sa lamak üzere ve bunlara aykırı olmamak artıyla yönetmelikler çıkarabilece i belirtilmi , "Kamu kurumu niteli indeki meslek kurulu ları", ba lıklı 135. maddesinde de; kamu kurumu niteli indeki meslek kurulu ları ve üst kurulu larının, belli bir mesle e mensup olanların mü terek ihtiyaçlarını kar ılamak, mesleki faaliyetlerini kolayla tırmak, mesle in genel menfaatlere uygun olarak geli mesini sa lamak, meslek mensuplarının birbirleri ve halk ile olan ili kilerinde dürüstlü ü ve güveni hakim kılmak üzere meslek disiplini ve ahlakını korumak maksadı ile kanunla kurulan ve organları kendi üyeleri tarafından kanunda gösterilen usullere göre yargı gözetimi altında gizli oyla seçilen kamu tüzelki ilikleri oldu u hükme ba lanmı tir.

6235 sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birli i Yasası'nın 2. maddesinde; bütün mühendis ve mimarları ihtisas kollarına ayırmak ve her kol için bir oda kurulmasına karar vermek; bu suretle aynı ihtisasa mensup meslek mensuplarını bir Odanın bünyesinde toplamak; merkezde idare heyeti,haysiyet divanı ve murakıplar gibi görevlilere yetecek kadar üyesi bulunmayan Odanın merkezini, Umumi Heyetin belirleyece i yerde açmak; mühendislik ve mimarlık mesle i mensuplarının, mü terek ihtiyaçlarını kar ılamak, mesleki faaliyetlerini kolayla tırmak, mesle in genel menfaatlere uygun olarak geli mesini sa lamak, meslek mensuplarının birbirleriyle ve halk ile olan ili kilerinde dürüstlü ü ve güveni hakim kılmak üzere meslek disiplinini ve ahlakını korumak için gerekli gördü ü bütün te ebbüs ve faaliyetlerde bulunmak;meslek ve menfaatleriyle ilgili i lerde resmi makamlarla i birli i yaparak gerekli yardımlarda ve tekliflerde bulunmak, meslekle ilgili bütün mevzuatı, normları, fenni arnameleri incelemek ve bunlar hakkındaki görü ve dü ünceleri ilgililere bildirmek Birli in kurulu amaçları arasında sayılmı tir.

Aynı Kanun'un 33. maddesinde; "Türkiye'de mühendislik ve mimarlık meslekleri mensupları mesleklerinin icrasını iktiza ettiren i lerle me gul olabilmeleri ve mesleki tedrisat yapabilmeleri için ihdisasına uygun bir odaya kaydolmak ve azalık vasfını muhafaza etmek mecburiyetindedirler. Kamu Kurumu ve Kurulu ları ile ktisadi Devlet Te ekkülleri ve Kamu ktisadi Kurulu larında asli ve sürekli olarak çalı an mühendislik ve mimarlık meslekleri mensuplarının meslek ve ihtisaslarıyla ilgili odaya girmeleri isteklerine ba lıdır. Ancak

T.C.
ANKARA
17. DARE MAHKEMES

ESAS NO : 2020/986

KARAR NO : 2021/53

bunlar görevlerinin gere i olan i leri yaparken, mesleki bakımdan, Odaya kayıtlı meslekta larının yetkileriyle haklarına sahip ve onların ödevleriyle yükümlüdürler. Bu konuda Türk Silahlı Kuvvetleri mensupları ile ilgili hükümler saklıdır." hükmü yer almaktadır.

Yine 6235 sayılı Yasa'nın 39. maddesinde yer alan "Bu Kanun hükümleri müte ebbis heyetlerce ihzar ve Birlik Umumi Heyetince tasvip edilecek bir talimatname ile tatbik olunur." hükmü temel alınarak yürürlü e konulan Türk Mühendis Mimar Odaları Birli i Elektrik Mühendisleri Odası Ana Yönetmeli i'nin 7. maddesinde; "a) Günün gereklerine, ko ullarına ve olanaklarına uygun olarak üyelerinin sorunlarını çözmek için çalı mak, mesle in üye toplum ve ülke yararlarına göre uygulanması ve geli tirilmesi için gerekli çabaları göstermek, di er meslek Odaları, üyeleri ve halkla ili kilerinde dürüstlü ü ve ahlaki korumak, uzmanlık alanında ülke çıkarlarına uygun politikalar üreterek bunları savunmak, kamuoyu olu turmak, ilgilileri uyarmak, d) Üyelerin hak ve yetkilerini korumak, üyeler arası dayanı mayı sa lamak, haksız rekabeti önlemek için gerekli gördü ü tüm giri im ve etkinliklerde bulunmak" Elektrik Mühendisleri Odası'nın amaçları arasında sayılmı tır.

10/03/2003 tarihinde 25044 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Elektrik Mühendisleri Odası Ana Yönetmeli inin "Oda Yönetim Kurulunun Görev ve Yetkileri" ba lıklı 34. maddesinin (1) bendinde "Üyelerinin kamu kurulu ları, özel kurulu lar ve ki ilerle olan tüm mesleki ili kilerinde ortakla a uyulacak hukuki ilkeleri hazırlamak, bunlara uymayı sa layacak önemleri almak, uygulamaları denetlemek, mesleki hizmetlerin kar ılı ı olan asgari ücretleri saptamak ve uygulanmasını sa lamak," düzenlemesine yer verilmi tir.

TMMOB Elektrik Mühendisleri Odası Enaz Ücret ve Mesleki Denetim Uygulama Esasları Yönetmeli inin 4. maddesinin (g) bendinde "En az ücret" in; "Her türlü mühendislik hizmetinin, yürürlükteki mevzuat uyarınca yapılabilmesi için Oda tarafından tespit ve ilan edilen en az ücretleri," ifade etti i belirtilmi , 6. maddesinde de en az ücretlerin belirlenmesi ve uygulama esasları belirlenmi tir.

Di er yandan, 16/02/2009 tarih ve 27142 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlü e giren Rekabeti Sınırlayıcı Anla ma, Uyumlu Eylem ve Kararlar ile Hakim Durumun Kötüye Kullanılması Halinde Verilecek Para Cezalarına li kin Yönetmeli in 5. maddesinde; "(1)Temel para cezası hesaplanırken, Kanunun 4 üncü ve 6 ncı maddelerinde yasaklanmı davranı larda bulunan te ebbüs ile te ebbüs birlikleri veya bu birliklerin üyelerinin, nihai karardan bir önceki mali yıl sonunda olu an veya bunun hesaplanması mümkün olmazsa nihai karar tarihine en yakın mali yıl sonunda olu an ve Kurul tarafından saptanacak olan yıllık gayri safi gelirlerinin;

- a) Karteller için, yüzde ikisi ile yüzde dördü,
 - b) Di er ihlaller için, binde be i ile yüzde üçü,
- arasında bir oran esas alınır.

(2) Birinci fıkrada yazılı oranların belirlenmesinde, ilgili te ebbüs veya te ebbüs birliklerinin piyasadaki gücü, ihlal neticesinde gerçekleşen veya gerçekleşmesi muhtemel zararın a ırlı ı gibi hususlar dikkate alınır.

(3) Birinci fıkraya göre belirlenen para cezası miktarı;

- a) Bir yıldan uzun, be yıldan kısa süren ihlallerde yarısı oranında,
- b) Be yıldan uzun süren ihlallerde bir katı oranında, arttırılır." düzenlemesine yer

T.C.
ANKARA
17. DARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2020/986

KARAR NO : 2021/53

verilmi tir.

Dava dosyasının incelenmesinden, davalı idareye yapılan gizlilik talepli 22/06/2018 tarih ve 4741 sayılı ba vuruda davacı odanın Konya 1 Temsilcili inin aldı ı komisyon kararının bir takım ticari kısıtlamalar getirdi i, odaların fatura denetleme yetkilerinin kaldırılmı olmasına ra men alınan bu kararla fiyat, fatura, iskonto gibi hususların sabitlendi i ve rekabeti ortadan kaldırıldı ı, bu kararlara uymayanların 3-6 ay arası meslekten men edilece inin öngörüldü ü ifade edilerek, temsilcilik tarafından alınan bu karara uyulmasının zorunlu olması nedeniyle serbestçe anla arak belirledikleri fiyat üzerinden i yaparak fatura kesmelerine ra men bu karar nedeniyle almadıkları ücretin faturasını kesme ve vergisini ödeme yükümlülü ü altına sokuldukları iddiasıyla 4054 sayılı Kanun kapsamında i lem yapılmasının talep edildi i, yapılan inceleme ve ara tırma neticesinde ileri sürülen iddiaların, davacı odanın asgari ücret uygulamasına yönelik karar ve eylemler oldu u sonucuna varılarak davacının 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal etti i de erlendirilmek suretiyle dava konusu para cezasının verilmesine ili kin dava konusu Kurul kararının alındı ı, bu kararın davacıya tebli i üzerine bakılmakta olan davanın açıldı ı anla ılmaktadır.

Davacı odanın asgari ücret belirleme uygulamasının dayana ı olan Elektrik Mühendisleri Odası Ana Yönetmeli inin 34/1 maddesi ile Enaz Ücret ve Mesleki Denetim Uygulama Esasları Yönetmeli inin 4. ve 6. maddelerinin iptali istemiyle açılan davalarda Danı tay 8. Dairesince verilen ret kararlarının Danı tay dari Dava Daireleri Kurulu tarafından onandı ı, dolayısıyla anılan düzenlemelerin halen yürürlükte oldu u görülmektedir.

Uyu mazlıkta, 6235 sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birli i Kanunu'nda asgari ücret tarifesinin belirlenmesi konusunda TMMOB Elektrik Mühendisler Odası'na herhangi bir yetki verilmemesine kar ın, Oda tarafından Yönetmelik ve Yönerge hükümleri gerekçe gösterilmek suretiyle asgari ücret tarifesinin belirlendi i, yasal dayana ı bulunmayan düzenlemelerin ve davacı eyleminin, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun hükümlerine aykırı bulundu u ileri sürmekte ise de, yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerinde meslek mensuplarının sundukları hizmet kar ılı ında alacakları ücret yönünden asgari standardı belirleyen bir tarifinin düzenlenmesi ve bu tarifeye uyulmasının denetimi noktasında meslek odalarının yetki sahibi oldu u, mesle in belli bir standart ile meslek onuruna yakı acak asgari bir ücret kar ılı ı yapılmasını sa lamak amacıyla asgari ücret belirlenmesi yönünde yetki verilmesine ili kin yönetmelik hükmüne ve asgari ücret tanımına kar ı açılan davaların da reddedildi i ve anılan düzenlemelerin halen yürürlükte oldu u dikkate alındı ında, davacı odanın, söz konusu yönetmeliklerde yer alan düzenlemeler uyarınca asgari ücret tarifesi belirlenmesine ili kin karar ve eylemlerinin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal etti inden bahisle tesis edilen dava konusu i lemde hukuka uyarlık bulunmadı ı sonucuna varılmı tir.

Di er yandan, davacı hakkında verilen idari para cezasının incelenmesinden; belirlenen temel para cezasına uygulanan bir kat artırımın, ihlale konu yönetmeliklerin 5 yıldan fazla süredir uygulanabilir olması gerekçe gösterilerek uygulandı ı anla ılmakta olup, Yasada yer alan düzenlemede, ihlale konu eylemlerin 5 yıldan fazla süredir devam etmesi halinin artırım sebebi sayıldı ı, üst hukuk normlarına uygun olarak çıkarılan yönetmeliklerin uygulanabilir olması nedeniyle cezanın bir kat artırılmasının yasal düzenlemenin lafzına ve ruhuna aykırı oldu u göz önüne alındı ında dava konusu Kurul kararında bu yönüyle de hukuka uyarlık bulunmadı ı tabiidir.

T.C.
ANKARA
17. DARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2020/986

KARAR NO : 2021/53

Açıklanan nedenlerle, dava konusu i lemin **iptaline**, a a ıda dökümü yapılan 269,70-TL yargılama gideri ile karar tarihinde yürürlükte bulunan Avukatlı Asgari Ücret Tarifesi uyarınca duru malı i ler için belirlenen 3.110,00-TL avukatlık ücretinin davalı idareden alınarak davacıya verilmesine, davalı idare tarafından yatırılan 148,60-TL Y.D. itiraz harcı ve 7,80-TL vekalet harcının üzerinde bırakılmasına, artan posta ücretinin kararın kesinle mesinden sonra davacıya iadesine, **kararın tebli ini izleyen günden itibaren 30 gün içerisinde Ankara Bölge dare Mahkemesine istinaf yolu açık olmak üzere, 27/01/2021 tarihinde oybirli iyle karar verildi.**

Ba kan
DERYA BEYAZ TO LU
MEL KO LU
101143

Üye
YASEM N ARICI
191759

Üye
Ç DEM KOÇER
ALTINKAYA
191963

YARGILAMA G DERLER		:
Ba vurma Harcı :	54,40 TL	
Karar Harcı :	54,40 TL	
Y.D. Harcı :	89,60 TL	
Vekalet Harcı :	16,30 TL	
Posta Gideri :	55,00 TL	
TOPLAM :	269,70 TL	